

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
16 februari 2021

Eindtermijn
-

Onderwerp

Instemmen met goedkeuring faunabeheerplan damherten Noord-Holland en Zuid-Holland

Advies

1. In te stemmen met het besluit van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland tot goedkeuring van het Faunabeheerplan damherten Duingebieden Noord- en Zuid-Holland 2020-2026.
2. Niet in te stemmen met de door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland opgenomen beperking van de beheerperiode voor zover deze beperking betrekking heeft op het grondgebied van de provincie Zuid-Holland.
3. Niet in te stemmen met de door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland opgenomen voorwaarden met betrekking tot vergunningen en ontheffingen die worden aangevraagd ten behoeve van het beheer van damherten voor zover deze vergunningen en ontheffingen betrekking hebben op het grondgebied van de provincie Zuid-Holland.
4. Vast te stellen de brief aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland inzake de instemming met het besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan voor de damherten.
5. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten inzake de instemming met het goedkeuringsbesluit van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het toezenden van het faunabeheerplan voor de damherten.
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij de brief aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland inzake de instemming met het besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan voor de damherten.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief aan GS NH mbt instemming goedkeuring fbp damhert
- GS-brief aan PS mbt instemming fbp damhert
- Goedkeuringsbesluit faunabeheerplan damhert GS NH
- Bijlage 1: Toelichting
- Verzoek GS NH aan GS ZH tot instemming met goedkeuring faunabeheerplan damhert
- Faunabeheerplan damherten NH en ZH 2020-2026
- Advies Pels Rijcken inzake goedkeuring faunabeheerplan damhert

1 Toelichting voor het College

Damherten en schade

In de duinen op de grens van Noord- en Zuid-Holland, in de omgeving van Noordwijk en Zandvoort, leven enkele duizenden damherten. Het grootste deel van deze groep houdt zich op in de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD). Laatstgenoemd gebied ligt deels in Zuid-Holland en deels in Noord-Holland, is eigendom van de gemeente Amsterdam en in beheer bij Waternet. De damhertenpopulatie is tientallen jaren geleden ontstaan door ontsnappingen / illegale uitzettingen en is dermate hard gegroeid dat de damherten ernstige overlast en schade veroorzaken binnen en buiten het duingebied. De Natura 2000-doelstellingen op het gebied van flora en insecten staan onder druk vanwege de begrazing door damherten. De damherten hebben ook buiten het duingebied in de voorgaande jaren forse schade aangericht bij landbouwbedrijven (met name bollenkwekers). Daarnaast vormen de damherten vanwege het oversteken van de wegen een ernstig risico voor de verkeersveiligheid.

Maatregelen

Grote delen van de duinen zijn inmiddels voorzien van hekwerken en buiten de duinen vindt afschot plaats, waardoor de (landbouw)schade tegenwoordig meevalt. Aanrijdingen zijn er nog wel, grotendeels in Noord-Holland. De schade aan de natuur binnen de duinen (= Natura 2000-gebied) is nog wel fors. Reden waarom is ingezet op reductie van de aantallen damherten waartoe de populatie inmiddels enkele jaren wordt beheerd door afschot. Dit na een jarenlange discussie en een juridische procedure tot en met de Raad van State. Het beheer heeft geleid tot een stabilisatie / lichte afname van de populatie, maar beheer blijft nodig en zal ook geïntensiveerd moeten worden om de doelen (reductie van de populatie-omvang en herstel van de natuurlijke vegetatie) te behalen. Overigens vindt het overgrote deel van het afschot plaats binnen de AWD, door personeel van Waternet.

Faunabeheerplan

Vornoemd beheer vindt plaats op grond van een ontheffing die is gebaseerd op een faunabeheerplan. Dit faunabeheerplan is inmiddels aan vervanging toe en de faunabeheereenheden NH en ZH hebben gezamenlijk een nieuw faunabeheerplan opgesteld hetgeen in beide FBE-besturen ook is vastgesteld. Kern van het plan is continuering van het bestaande beleid, dus beheren door middel van afschot, gericht op het reduceren en op een lager niveau stabiliseren van de populatie. Om dit te bereiken zal er wat intensiever opgetreden moeten worden.

Het plan is getoetst aan de eisen die voortvloeien uit de Wet natuurbescherming (Wnb) en de eisen die zijn opgenomen in de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

De Wnb schrijft voor dat een 'provinciegrensoverschrijdend' faunabeheerplan wordt goedgekeurd door GS van de provincie waarin het grootste deel van het leefgebied van de soort is gelegen, in overeenstemming met GS van de andere provincie. In dit geval is het dus aan GS van Noord-Holland om te besluiten tot goedkeuring, waarna GS van Noord-Holland aan GS van Zuid-Holland vraagt om daarmee in te stemmen.

Besluit van Noord-Holland

GS van Noord-Holland heeft op 20 oktober 2020 een besluit genomen. Dit besluit is bijgevoegd. In het besluit is opgenomen dat het faunabeheerplan voor de damherten wordt goedgekeurd, “met uitzondering van de aangevraagde verruiming van het beheer in het aantal maanden”. Tevens is in het besluit opgenomen dat “aanvragen voor vergunningen en ontheffingen op basis van dit Faunabeheerplan (...) voorzien moeten worden van een gedegen onderbouwing (...)”.

Per brief van 23 oktober 2020 is door GS van Noord-Holland gevraagd om in te stemmen met voornoemd besluit.

Aandachtspunten

Bij het besluit van GS van Noord-Holland zijn enkele kanttekeningen te plaatsen die relevant zijn voor de instemming door GS van Zuid-Holland. Deze kanttekeningen zijn mede gebaseerd op bijgevoegd advies van advocatenkantoor Pels Rijcken.

- De zinsnede “*met uitzondering van de aangevraagde verruiming van het beheer in het aantal maanden*” houdt kennelijk in dat niet het gehele faunabeheerplan wordt goedgekeurd. Door de gekozen formulering is echter niet precies duidelijk welk deel van het plan niet wordt goedgekeurd. Bedoeld lijkt te zijn dat Noord-Holland niet instemt met de voorgestelde jaarlijkse beheerperiode van 1 augustus tot 31 maart, maar dat gekozen wordt voor een beheerperiode van 1 november tot 31 maart, zoals die nu reeds gehanteerd wordt in Noord-Holland. In Zuid-Holland is op dit moment sprake van een beheerperiode die loopt van 1 oktober tot 31 maart.
- De systematiek van de Wnb is dat de FBE het plan vaststelt binnen de kaders die PS stelt (in dit geval zijn dat dus twee FBE's) en dat een plan goedkeuring behoeft van GS. Nergens biedt de wet of de wetsgeschiedenis expliciet ruimte aan GS om een faunabeheerplan aan te passen.
- Met een dergelijke goedkeuring onder voorwaarden, waarbij als het ware het faunabeheerplan wordt aangepast, wordt het domein van de faunabeheereenheid betreden. Dat is echter niet in lijn met de taakverdeling die de wetgever heeft beoogd. De faunabeheereenheid is namelijk op grond van de Wnb verantwoordelijk voor het planmatig faunabeheer.
- Ook behelst het besluit van Noord-Holland enkele voorwaarden voor het indienen van een ontheffingsaanvraag. Deze voorwaarden horen eigenlijk niet thuis in een goedkeuringsbesluit en kunnen uiteraard slechts betrekking hebben op het Noord-Hollandse deel van de duinen.
- Tenslotte is een kortere beheerperiode inhoudelijk ook niet wenselijk omdat daarmee het behalen van de doelstellingen langer gaat duren en er ‘onder de streep’ meer herten zullen moeten worden gedood in de loop der jaren. Belangrijk punt uit de evaluatie van het vigerende faunabeheerplan is juist dat het beheer moet worden geïntensiveerd en dat daarvoor een verlenging van de beheerperiode nodig is.

Conclusie en advies

Gelet op de vorenstaande aandachtspunten is het advies om niet volledig in te stemmen met het besluit van GS van Noord-Holland. Geadviseerd wordt om in te stemmen met het besluit tot goedkeuring maar niet in te stemmen met de beperking van de beheerperiode en met de voorwaarden met betrekking tot vergunningen en ontheffingen voor zover deze betrekking

hebben op het grondgebied van de provincie Zuid-Holland. Een dergelijk besluit is het meest in lijn met de Wnb en met het advies van Pels Rijcken.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Programma 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Het goedkeuringsbesluit is niet vatbaar voor bezwaar en beroep. Na instemming door Zuid-Holland en finale besluitvorming in Noord-Holland kunnen in beide provincies op basis van het faunabeheerplan ontheffingen voor het beheer worden aangevraagd/verleend. Daarna kan het beheer daadwerkelijk uitgevoerd worden. Tegen de te verlenen ontheffingen kan bezwaar of beroep worden ingesteld.

2 Voorafgaande besluitvorming

Zie punt 1.

3 Proces

De inhoud van de instemmingsbrief is afgestemd met de provincie Noord-Holland.

4 Participatie en rolname

Het faunabeheerplan is tot stand gekomen met betrokkenheid van een breed samengestelde begeleidingscommissie en de input van diverse wetenschappelijke experts. Zie voor meer informatie over de totstandkoming van het faunabeheerplan paragraaf 1.4 van het plan.

5 Communicatiestrategie

De provincie Noord-Holland verzorgt de communicatie. Beide faunabeheereenheden publiceren het goedgekeurde faunabeheerplan.